397

83.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis vigesimâ-nonâ Martii, anno Domini M. DCC. XLVI.

M. FRANCISCO BERNARD, Doctore Medico, Præside.

Utrùm in Ascite Paracentesim tardare, malum?

I.

UBULIS constat & humoribus corpus organicum. Ejus harmonia ab utrorumque motu pendet. Quàcumque de causâ è vasis, contrà naturam, humor exeat, is vitiatur, nisi resolutioni cedat. Fluctuat, suppurat, induratur humor, & tumorem facit. Multiplex tumor est. Vel à partibus, vel ab humoribus ortum habet. A duris partibus, ossium luxationes, nodi, exostoses : A mollibus, verarum omnis Herniarum species, ab Omento, Intestino, utroque; & Ventriculo, etiam & Vesicâ. A quatuor humoribus Antiquorum sat bellè indigitantur tumorum natura, genus, indoles. Phlegmone à Sanguine : à Bile Erysipelas : Oedema à Sero : à Melancholico humore Scirrhus. Hisce si jungatur partium varios humores excipientium varia conditio, innumeri alii constituuntur tumores. Signa, quæ ad curationis modum, speciem, tempusque ducunt, desumuntur ex læsionum varietate. Taxi, aut Incisione, curatur

Hernia, quæ vera eſt: aliiſque tumoribus tractandis, rarò ſufficiunt Diæta & Pharmacia. Pleriſque curandis, ferro & igne plurimùm præſtat Chirurgia, tertia Therapeutices pars. Syntheſi ſeparata conjungit; Diæreſi conjuncta ſeparat; Exæreſi intùs ſuperflua extrahit. Tres licèt operationes diſcriminentur, ad perficiendum opus idem, haud infrequenter conſociari amant. In teli extractione in corpus immiſſi; Calculi ex Urethrâ aut Veſicâ; Aquæ, Sanguinis, puris è quâdam cavitate; id probatur ultrò, liquetque in Paracenteſi. Hæc, Latinis punctio, Exæreſeos eſt ſpecies, quæ eo peragitur temporis puncto, quo Diæreſis. Continui ſeparatione factâ, ſuperflui fit ablatio. Sed morb itempus in quâcumque operatione faciendâ, debet eligi. Vel occaſio, vel opportunitas curationis anima eſt.

I I.

HUMOR quilibet extrà vaſa latitans, durâ molli-ve parte concluſus, niſi diſcutiatur, arte educendus eſt. Ab ictu aut caſu violento, concutitur cerebrum: largâ tunc manu mittitur ſanguis, vulneraria adhibentur. Hæc omnia ſapienter tentantur initio: At imperitè, ſi ſola, & funeſtè tandem, niſi ſat citò detur via Terebratione, quâ ſanguis, in pus flecti cereus, ejiciatur foras. In Hydrocephalo, par operandi modus, cerebri ſubſtantiam humor modò non penetret. Empyema, ſectione pectoris; Leucophlegmatia, tibiarum Scarificationibus; Hydrops oculi, Punctione; Aſcites Paracenteſi curantur: ſed omnes ex opportunitate. Pus & aquam educebant veteres Medici. Sine ferro primùm, exin cum ferro imponebant Cucurbitulas, ferramentiſque candentibus partes exulcerabant: At curationem ſeriùs auſpicabantur. Indè ex lentiori humoris eductione, ulcere diuturniori, miſerè ſolvebat morbum Sphacelus frequens. Recentiores Medici, Suppuratos & Hydropicos ſecuriori viâ, minori tœdio, ac dolore leviori, ſublevant. Scalpello, Lanceolâ, inſtrumento tandem Tricuſpide, aut veruculo, cum argenteâ fiſtulâ ex utroque extremitatis latere perforatâ, abſolvunt opus. Qui Veruculo utuntur, rectiùs agunt. Integumentorum fibras ſeparant, non ſecant acumine rotundo, citiùſque ſanatur vulnus. Non ampliùs forsàn perficienda operandi methodus; ſed nondùm perfectus operationum uſus. Pleræque feliciores eſſent, atque Paracenteſis, ſi tempore celebrarentur convenientiori. Medici eſt, non tantùm ea, quæ antè pedes modò ſunt, videre; ſed proſpicere futura. In Lithotomiâ, abſque maturâ præparatione ſapientique conſilio, necatur æger. Aut miſerè avellitur, aut fingitur calculus; & pro ſalute mors eſt. In magnis vulneribus, aut cum, aut ſine fracturis; & ab initio, & ad animi deliquium extrahitur ſanguis. Sic, quæ ſolitò fiunt Symptomata, ceſſant; quæ ſubſequi ſolent, præcaventur.

I I I.

VISCERIBUS quamplurimis refertum eſt Abdomen, vitiis indè quamplurimis obnoxium. Hæc inter, varia ſunt Hydropum genera. Horum contrà naturam affectuum cauſæ, læſa ſanguiferorum, lymphaticorumqve ſtructura; Viſcerum obſtructio. Tunicis vaſa conſtant retium inſtar contextis. Quo ſanguis diutiùs hæret, eò magis hiat tunicarum textura, diffluitque ſerum copioſiùs. Ligata in cane vena jugularis factum probat. Cutem inter capitiſque membranas & muſculorum colli interſtitia, ſerum diffunditur. Lymphatica, ſi abſque ruptione, dilatentur ultrà modum; cyſtide concluſus aqueus humor magno creſcit volumine, Hydatidaſque procreat. Viſcerum obſtructio impedimenta parit ſanguini. Hinc hydrops, qui ab ictero, lethalis. Diſſectis Hydropicorum cadaveribus, in Abdomine tumores varii, frequenſque Scirrhus. Vitiato

diutiùs fibrarum tono, interpositis undique obicibus, patentiores fiunt tunicarum pori, morâ ampliantur viæ procliviores. In Leucophlegmatiâ venter intumescit, & corpus universum: In Tympanitide, tumet flatibus: In Ascite, sæpiùs Sero, Chylo rarius effuso, solus primùm distenditur. Hydrops ille, quo, ut in utre, Aqua continetur, sedem habet eo in spatio, quod Peritonæum inter & Intestina vacuum est. Extremis levibusque digitis uno percussus latere Venter, in altero sensum præbet humoris fluctuantis intùs. Aquosus ille tumor, retardatâ convenienti curatione, sensìm increscit. Abdomen præter, & Pudenda, & Femora, & Pedes occupat, totumque corporis habitum afficit. Jàm vehiculo defraudatur purpureus latex, hæret ubique; &, dum diffuso latè sero immergitur machina, sanguis crassitie mentitur in vasis corallum. Ingruunt febricula, ut plurimùm urens, vehemens sitis; Urina admodùm pauca, crassa, lateritia; Spirandi difficultas, corporis superiori parte marcor; molesta Tussis. Tot lethalia Paracentesi præcaventur tempestivè factâ. Mochlica his in casibus propinare, sanguinem est exprimere quasi torculo. Sic curati, sanguinis ictu repentino sæpè tolluntur. Asciti igitur vetusto nimìs, vel recentiori, impar est Punctio. Aut jam desperatus, aut nondum factus est, morbus. At, ubi primùm est vera certaque seri fluctuatio, constans Ascites declaratur. Hìc, adhibitis incassùm interioribus remediis, punctum est non procrastinandæ Paracenteseos.

I V.

DETECTO opportunitatis momento, quis locus Abdominis perforandus! Peculiaris tumor, ab Herniofo, fluctuatione dispar, Punctionis locum notat. Alba linea si prominet, absque periculo pungitur. Umbilicus ob Exomphalon; Intersectiones tendinosæ, Rectus Abdominis musculus, propter difficiliorem Synthesim; Vasa sanguifera, ob Hæmorrhagiam; ferro attingi nunquàm debent. Tuta celebratur Paracentesis medio in spatio, quod anteriorem ossis Ilii Spinam inter & ultimam costam jacet. Decumbente ægro in latus, non sedente; parte prominenti manibus Aquarum collectionis ergò compresâ priùs, inibi haùd timidè perforet Artifex. Perfossis Abdomine & Peritonæo, illæsis semper intestinis, retrahitur Veruculum: argentea Fistula, mundata priùs, quâ eliciuntur aquæ, in foramine relinquitur. Intacto Peritonæo, nullus, negatâ viâ, vacuatur humor. Ideò alterâ Punctione factâ paulò infrà primam, Veruculo longiori perforatâ tunc membranâ Abdomen intùs succingente, aquæ fluentes, usque dùm sponte desinant, educendæ sunt. Unâ vice, veteres Medici licet reformidaverint, Humor emittitur. Quandòque tamen mucosa quædam colluvies, Intestini Omentive pars, quid Pinguedinis ostia canaliculi præcludit, & sistitur Serum. Obex facilè tollitur: immittitur in Fistulam specillum, & fluunt Aquæ. Sub operationis finem, manibus Abdomen premitur paulò fortiùs. Ità exactiùs continentur viscera, exprimiturque serum. Missis aquis, tollitur canaliculus. Vulnusculum splenio aquâ vitæ madido obducitur, & facilè coït. Pendente à scapulis fasciâ firmatur interdùm mantile corpori circumcinctum: Hoc itèm, dùm eliciuntur Aquæ, adhibetur tutò. Per gradus ità compressis, & Diaphragmate, & Abdominis musculis, & Visceribus, præsertìm Hepate, Lipothymia præcavetur à Respiratione læsâ. Eductus Humor, quid indè futurum, indicat. Cruentus, Purulentus, Fætidus, Chylosus, humore multiplici permixtus, mali ominis est: Boni verò serosus, lotio similis, non fœtens, non copiosior. Euchymis recreetur æger, iisque utatur, quæ Ascitis fomitem debellent.

V.

ANTIQUORUM nonnulli, membranam Peritonæi inimicam Punctionis, Paracentesi spiritus excludi, Infirmari vires, Aquam jecinore affecto frustrà emitti, pronuntiabant. At, Peritonæum, & in Gastro-raphiâ coalescit: Spiritus & vires non magis infirmantur, quàm in Phlebotomiâ; Ascites jecoris unius non vitium est; ex affecto splene, totiusque corporis malo habitu fit. Inanis igitur timoris est talis cautio. Timendum immò, si tardiùs expellatur fluctuans humor, morâ ne noceat diuturniori. Licèt non semper sanet extractus, detecto electoque morbi tempore, in Paracentesi tamen una salus. Levat ægrum Aquarum Eductio; locumque facit Medicinæ, quam inclusus intùs humor impedit. Asclepiades, Soranus, Themiso, aliique, hâc curatione meritò adversati sunt Erasistrato, Evenori, Thessalo. Testantur sat citò factâ Paracentesi, non paucos evasisse; plurimosque, tardante consilio medentium, mori. Elatere Solidorum in dies magìs debilitato, fibrarum fit Atonia. Perverso præpeditove musculorum Abdominis, Diaphragmatis, Pulmonum, motu: Excretiones singulæ, omnisque generis feriantur vitianturque secretiones. Peractâ seriùs Paracentesi, prima citò redit morbi facies & aquosus tumor. Interrupto diutiùs serum inter & vasa commercio, nullus tandem datur derivationi locus. Stagnat hebes humor; serum corrumpitur; graviùs læduntur viscera; vires considunt; ad ruinam fluens totum redditur corpus; contingitque tabes, quæ Medicinam nescit. Vitium in substantiâ partium emendare, nùm humanæ virtutis est? Quorum stomachus jàm corruptus est; Qui extrà bile, aut obstructione, vel scirrho veteri in Hepate, Liene, Mesenterio, Pancreate; Qui malum corporis habitum habent, exhausti inediâ; Qui, aut senes, vel à morbo jàm vetusto, juniores licèt, hùc deciderunt: Paracentesi fortè allevantur, sanantur nunquàm. Quibus immò observantur iis contraria, illi sanari possunt, & plerique sanantur, Natura vigens adhuc, Spontè, Diarrhæâ, Urinæ fluxu, Metastasi, Ictu fortuito, Criticam hanc aquarum egestionem molitur. Sic Medicina, Naturæ Imitatio est.

Ergo in Ascite Paracentesim tardare, malum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Guillelmus Ruellan.	*M. Franciscus Bernard, Actûs Præses.*	*M. Petrus-Antonius Lepy.*
M. Petrus Arcelin.	*M. Joannes Le Thieullier.*	*M. Elias Col de Vilars, Ex-Decanus & Academiæ Censor.*
M. Petrus Chevalier.	*M. Jacobus Verdelhan des Moles.*	*M. Henricus Besnier.*

Proponebat Parisiis, NATALIS-ANDREAS-JOANNES-BAPTISTA CHESNEAU, Cenomanus, Doctor Medicus Remensis, Saluberrimæ Facultatis Parisiensis Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1746. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1746.